

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd om søgningen til professionshøjskolerne og skolerens økonomiske vilkår, jf. spørgsmål AL-AP stillet af Uddannelsesudvalget i skrivelse af 15. maj 2008 efter ønske fra Nanna Westerby (SF)
Titel	<u>Spørgsmål AL</u> Hvilke initiativer vil ministeren tage for at hæve antallet af ansøgere på professionshøjskolerne? <u>Spørgsmål AM</u> Hvilke initiativer vil ministeren tage for at begrænse antallet af aflyste timer på professionshøjskolerne? <u>Spørgsmål AN</u> Hvad er ministerens kommentar til, at studerende, undervisere og rektorer kalder økonomien i uddannelser på professionshøjskoler for "udsultet" og "mangelfuld" som følge af massive forringelser på uddannelserne, jf. vedlagte artikel. <u>Spørgsmål AO</u> Gør det indtryk på ministeren, at studerende, undervisere

og rektorer samstemmende rapporterer om horrible forhold på professionshøjskolerne som følge af en udsultet økonomi, og har ministeren andre svar end det sædvanlige at det er skolernes eget ansvar?

Spørgsmål AP

Vil ministeren tage initiativer, der kan modvirke forringelser som eksempelvis på Jysk Pædagogseminarium, hvor en pædagoguddannelse for 10 år siden var for et stamhold på 24 studerende med 5200 timer fordelt på 3½ år mens stamklassen i dag er udvidet til 28 studerende, men timetallet er nu reduceret til 4200 timer fordelt over 3½ år?

Målgruppe

Uddannelsesudvalget

Arrangør

Uddannelsesudvalget

Taletid

Ikke fastsat

Tid og sted

Samrådet afholdes 10. juni 2008 i Folketinget

Disposition

1. **Spørgsmål AL: Hvilke initiativer vil ministeren tage for at hæve antallet af ansøgere på professionshøjskolerne?**
2. **Spørgsmål AM: Hvilke initiativer vil ministeren tage for at begrænse antallet af aflyste timer på professionshøjskolerne?**
3. **Spørgsmål AN, AO, AP (vedr. professionshøjskolernes økonomi)**

Jeg har valgt at disponere min besvarelse af spørgsmålene således, at jeg efter besvarelse af henholdsvis spørgsmål AL og AM, leverer en samlet besvarelse af spørgsmålene AN, AO og AP.

1. Spørgsmål AL: Hvilke initiativer vil ministeren tage for at hæve antallet af ansøgere på professionshøjskolerne?

- Jeg deler bekymringen over, at ansøgertallet til Undervisningsministeriets professionsrettede uddannelser igen i år synes at falde. Det er min opfattelse, at den offentlige debat om arbejdsvilkår, løn m.v. for de uddannede, har medvirket til et dårligt image for de job, uddannelserne skal føre frem til. Alle parter må nu medvirke til at vende udviklingen, så disse uddannelser og deres professioner bliver vurderet efter fortjeneste.
- I de nært forestående udviklingskontrakter med de enkelte professionshøjskoler vil der blive fokus på klare mål for, hvad institutionerne må gøre for at understøtte et øget optag og særligt nedbringe frafaldet, således at vi sikrer en tilstrækkelig forsyning af kvalificeret arbejdskraft til bl.a. sundheds- og skoleområdet.
- Vi skal dog også huske på, at antallet af 20-24-årige er faldet med over 50.000 siden 1999, svarende til ca. 15 pct. Vi har nået bunden i år, og fra 2009 stiger størrelsen af disse årgange støt over de kommende 10 år.
- Der planlægges p.t. flere initiativer, som på kort og længere sigt skal understøtte en øget søgning til de professionsrettede videregående uddannelser:
- Frem mod ansøgningsfristen til optagelse på de videregående uddannelser den 5. juli 2008 iværksættes en generel kampagne. Kampagnens mål er at få flere nybagte studenter til at gå i gang med en videreuddannelse med det samme, at få sabbatister til at komme i gang og få studieskifterne til at komme i gang igen.

- På sundhedsområdet er Undervisningsministeriet i færd med at afklare mulighederne for en kampagne for rekruttering til radiograf-, bioanalytiker- og sygeplejerskeuddannelserne i samarbejde med parterne på området.
- På lærerområdet lægger jeg sammen med lærerforligskredsen nu op til en lempelse af de generelle adgangskrav på meritlæreruddannelsen pr. 1. august 2008, så f.eks. en ansøger med erhvervsuddannelse men uden gymnasial eksamen også har mulighed for at blive optaget og læse til lærer. Lempelsen af de generelle adgangskrav ledsages af specifikke krav til optagelse på linjefagene svarende til de krav, der gælder for optagelse på linjefagene i den ordinære uddannelse.
- Tillige på læreruddannelsen intensiveres 'Projekt rollemodeller'. Alle læreruddannelsesinstitutioner har blandt studerende og nybagte dimittender udpeget 2-3 rollemodeller, som spiller en aktiv rolle i det opsøgende arbejde i lokalområderne, ved åbent-hus arrangementer og i kontakt med de lokale og regionale medier. En nyligt foretaget rekrutteringsundersøgelse fra læreruddannelsen i Skive konkluderer, at de væsentligste parametre for søgning til læreruddannelsen er dialog og beretninger fra tidligere og nuværende studerende, en god hjemmeside og veltilrettelagte åbent-hus arrangementer. Den direkte kontakt mellem ansøger og nuværende/tidligere studerende er netop tanken bag rollemodelsprojektet.
- På det lidt længere sigte kan det nævnes, at Professionshøjskolernes rektorkollegium er ved at udarbejde et oplæg til en national strategi for velfærdsuddannelserne, som skal understøtte tilstrækkelig rekruttering til velfærdsprofessionerne i samarbejde med parterne på området. Ministeriet er p.t. i dialog med rektorkollegiet om deres procesoplæg.

2. Spørgsmål AM: Hvilke initiativer vil ministeren tage for at begrænse antallet af aflyste timer på professionshøjskolerne?

- Jeg finder det dybt bekymrende, hvis der - som fremhævet i vedlagte artikel - sker aflysning af timer i vidt omfang, når underviseren er fraværende fx på grund af sygdom.
- Hvis det skal lykkes at bekæmpe det nuværende alt for høje frafald i mange af professionsbacheloruddannelser er det helt afgørende, at vi kan tilbyde de studerende uddannelser af høj kvalitet, hvilket indbefatter, at progressionen i undervisningen ikke går helt i stå, hvis underviseren er syg.
- Jeg vil tage initiativ til, at ministeriet i samråd med rektorkollegiet får foretaget en kortlægning af omfanget af aflyste timer, og at vi vurderer behovet for i

kommende udviklingskontrakter med institutionerne at få indsat håndfaste mål for undervisningens gennemførelse.

- I det omfang, at for mange aflyste timer skyldes et højt stressrelateret sygefravær blandt medarbejdere, er der et meget konkret indsatsområde for institutionernes ledelser at tage fat på og gøre noget ved.
- Ledelserne på professionshøjskolerne lever i en tid med reformer af både de institutionelle rammer og uddannelsernes indhold. Jeg har stor forståelse for, at alle disse nye rammer er en stor ledelsesmæssig udfordring. Jeg har imidlertid fuld tillid til, at ledelserne af de enkelte professionshøjskoler kan løfte ledelsesopgaven, herunder også opgaven med at varetage deres medarbejders ve og vel i det daglige arbejde på institutionen.

3. Spørgsmål AN, AO, AP (vedr. professionshøjskolernes økonomi)

- Jeg kan ikke tilslutte mig, at økonomien på professionshøjskolerne skulle være "udsultet" og "mangelfuld".
- Institutionernes årlige omsætning har udgjort mellem 4,0 og 4,4 mia. kr. siden 2004, og det er ikke mit indtryk, at professionshøjskolernes generelle økonomi er under pres.
- Sektorens økonomi er generelt god, men det dækker over, at der altid vil være institutioner, hvor økonomien er mindre god, og hvor besparelsesinitiativer er i gang.
- I forhold til det konkrete eksempel fra Jydsk Pædagogseminarium, der refereres til i spørgsmålet må jeg slå fast, at det ikke er Undervisningsministeriet, der bestemmer timetal og holdstørrelser for uddannelser.
- De indholdsmæssige krav til uddannelserne er fastsat i bekendtgørelserne, og det er den enkelte institutions ledelses ansvar at leve op til, at kvalitet og indhold lever op til de fastsatte krav.
- Det er et helt grundlæggende princip for taxameterstyringen, at midlerne i udgangspunkt gives som en blokbevilling, og det er institutionernes ansvar at tilrettelægge undervisningen på den bedst mulige måde.
- Færre studerende giver færre midler og der opstår behov for besparelser, samlinger af udbudssteder og i visse tilfælde nedlæggelser af institutioner.
- Dette er naturligvis kedeligt for de involverede og berørte.

- Samtidigt har jeg fuld tillid til, at de nye ledelser på professionshøjskolerne håndterer de økonomiske udfordringer på fornuftig vis med de nødvendige hensyn til medarbejdere og studerende og kvaliteten af de uddannelser, skolerne skal leve af.
- På grund af folketingsvalget i november 2007 er vedtagelsen af finansloven for 2008 først sket i april måned. Derfor er udmeldingen om professionshøjskolerens økonomi også sket sent.
- Jeg kan godt forstå, at institutionerne synes, at omprioriteringen inden for området er kommet sent i forhold til at lave budgetter.
- Trods denne lidt sene start, er jeg tilfreds med de økonomiske rammer, der er lagt for uddannelsesområdet som helhed.
- Den tvungne opsparring betyder rigtig nok, at institutionerne får færre midler i år, men midlerne vil blive tilbageført næste år.
- Og omprioriteringen af kvalitets- og institutionsudviklingsmidlerne betyder også rigtig nok, at der ikke igen år er bevilliget de kvalitets- og institutionsudviklingsmidler, som sektoren har fået bevilliget i en årrække. Midlerne er omprioriteret til andre højt prioriterede uddannelsesinitiativer i forbindelse med trepartsaftalerne.
- Men sektoren får tilført midler fra de to store politiske aftaler, der blandt andet skal medvirke til at få flere til at gennemføre en uddannelse. De to aftaler er henholdsvis globaliseringsaftalen og trepartsaftalen.
- Fra globaliseringspuljen modtager professionshøjskolerne i år 137 mio. kr. til efteruddannelse af lærerne og midler til kvalitetsløft af uddannelserne.
- Over de følgende tre år er der afsat knap en milliard kroner til initiativer, der har tilknytning til professionshøjskolerne og professionsbacheloruddannelserne, blandt andet til styrkelse af lærernes grunduddannelse, nedsættelse af deltagerbetalingen og øget aktivitet på en række diplomuddannelser mv. Konkret er der afsat 100 mio. kr. til styrkelse af lærernes grunduddannelse frem til 2011, heraf 10 mio. kr. i 2008.
- Jeg mener, at det økonomiske fundament for uddannelserne er i orden, og at professionshøjskolerne i dag har den størrelse, der skal til for at levere uddannelse i verdensklasse.